

Vinkejä kansalaistoimijälähtöisille ESR+ -hankkeille loppuraportin tekoon

Tässä sinulle Jelppis - kansalaistoimijälähtöisen kehittämisen koordinaatio- ja viestintähankkeen laatima apuväline loppuraportin kirjoittamistyöhön!

Loppuraportin kysymykset ovat **lihavoituina**, ja Eura2021-järjestelmästä tuodut täyttöohjeet ovat **punaisella**. Huom. Apuvälineen laadinta-aikaan Euran täyttöohjeet olivat puutteelliset, ja näitä täydennetään ajan myötä. Apuvälineestä on poistettu loppuraportin monivalintakysymykset ja mukana ovat ainoastaan ns. avoimet kentät.

Ennen loppuraportin kirjoittamista suosittelemme tutustumaan jälleen huolellisesti teidän hankesuunnitelmaan. Tarvitset myös hankesuunnitelmaa loppuraportin kirjoittamiseen. Hyvin laaditut ja kattavat maksatus- ja seurantaraportit myös tukevat loppuraportin laatimisessa!

Apukysymykset on laadittu yleisellä tasolla. Muista aina kertoa asioista oman hankkeesi näkökulmasta.

Hankkeen tulosten julkinen tiivistelmä. Mitä tavoiteltiin ja miten siinä onnistuttiin?

Kirjoita tiivistelmä hankkeesta, sen toteutuksesta ja tuloksista koskien koko hankkeen kestoa.

- Suosittelemme kirjoittamaan tiivistelmän viimeisenä, sillä siinä kootaan yhteen koko raportti.
- Huomaathan, että tiivistelmä on julkinen dokumentti, joten tiivistelmää laadittaessa on hyvä pohtia, että lukijan tulee saada kokonaiskuva hankkeen tavoitteista toiminnasta sekä keskeisimmistä tuloksista.

Hankkeen tulosten julkinen englanninkielinen tiivistelmä

Kirjoita englanninkielinen tiivistelmä hankkeesta, sen toteutuksesta ja tuloksista. Sen ei tarvitse olla yhtä laaja kuin suomenkielisen, mutta siitä on syytä ilmetä keskeinen sisältö ja tulokset.

- Tiivistelmän käytössä voit hyödyntää jotain käännöspalvelua tukena, esim. DeepL Translatea <https://www.deepl.com/en/translator>

Missä hankkeen yleisesti hyödynnettävät tulokset ja tuotokset ovat julkisesti saatavilla?

- Kerro tässä, missä kaikkialla hankkeessa kehitetyt tuotokset (esim. toimintamallit, materiaalit, videot jne.) sekä yleisesti hyödynnettävät tulokset löytyvät. Näitä voivat olla esim.
 - o Yhdistyksen nettisivut
 - o Innokylä
 - o Lähellä.fi

Euroopan unionin
osarahoittama

Juvenia

- o Sidosryhmien ja kumppanien sivustot
Lisää myös nettisivujen osoitteet!

Miten ryhmähanke toteutui kokonaisuutena verrattuna hankesuunnitelmaan?

- Tämä täytetään vain, jos kyseessä on ryhmähanke. Muilla tämä kysymys ei edes näy.

Saavutettiinkö hankesuunnitelmassa esitetty kohderyhmä vai tuliko siihen muutoksia? Oliko muita toteutukseen liittyviä muutoksia?

- Analysoi ja reflektoi tässä hankkeen toimintaan osallistuneita kohderyhmiä rehellisesti ja todenmukaisesti. Käytä tukena hankesuunnitelman osallistujataulukoita ja peilaa tuloksia niihin.
 - o Tavoitettiinkö hankesuunnitelmassa määritellyt kohderyhmät?
 - Työttömät
 - Työelämän ulkopuolella olevat
 - Ikäjakauma
 - Sukupuolijakauma
 - Koulutusjakauma
 - Työssä olevat
 - Sidosryhmät, jos niitä on määritelty hankkeen varsinaiseksi kohderyhmäksi
 - o Toteutuvatko muut hankesuunnitelmassa määritellyt suunnitelmat, kuten ryhmätoiminnot, koulutukset, työpajat, verkostot, materiaalit, toimintamallit jne? Jos ei, niin miksi?
 - o Liittyikö hankkeen toteutukseen muita muutoksia, esim. toimintaympäristöön liittyviä muutoksia, jotka olisivat vaikuttaneet kohderyhmän saavuttamiseen tai yleisesti hankkeen toimintaan?

Miten kohderyhmä koki hankkeen? Millaista palautetta kohderyhmältä on saatu?

Kuvaa, millaista palautetta kohderyhmäorganisaatioiden edustajat ovat antaneet hankkeen tavoitteiden toteutumisesta ja toimenpiteistä.

- Kokoa ja kuva tässä todenmukainen osallistujilta kerätty palaute. Kerro myös
 - o keneltä palautetta on kerätty
 - o milloin ja miten palautetta on kerätty, esim. kyselyt, toiminnoissa käydyt keskustelut, havainnot, haastattelut, työntekijöiden itsearviointit, sidosryhmiltä saatu palaute kohderyhmiltä.
 - o Jos varsinaista kohderyhmää ovat myös esim. ammattilaiset, niin muista huomioida myös tämä kohderyhmä ja heiltä saatu palaute. Voit myös hyödyntää ohjausryhmältä noussutta palautetta kohderyhmän näkökulmasta.
- Jos palautteessa on noussut jotain, mitä olisi hyvä tarkemmin analysoida niin tässä on hyvä kohta sille.

Muuttuiko hankkeen aiottu maantieteellinen alue? Jos muuttui, niin miten?

Hanketta on hakemuksessa esitetty toteutettavaksi tietyllä maantieteellisellä

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Juvenia

toteutusalueella, mutta eri syistä alue voi muuttua. Kuvaa mahdolliset muutokset toteutusalueeseen ja mistä muutokset johtuivat.

- Tarkasta hankkeelle asetettu maantieteellinen alue hankesuunnitelmasta.
- Jos hanketoimintaa on esitetty useammille alueille ja sitä ei ole toteutunut kaikilla alueilla niin pohdi miksi näin on.
- Onko alueeseen tehty muutoksia jo hankkeen aikana, ja asiasta tehty esimerkiksi muutoshakemus? Kuvaa tämä loppuraportissa.

Miten hanke vastasi hankesuunnitelmassa esitettyyn kehittämistarpeeseen? Ilmenikö toteutuksen aikana uusia kehittämistarpeita?

Kuvaa hankkeen lähtökohta eli miksi rahoitusta päätettiin hakea. Miksi hanke oli hyvä ratkaisu tarttua ongelmaan tai kehittämiseen? Keskity kuvaamaan hankkeen hanketoimien onnistumista tai vastaavasti epäonnistumista, kun tarpeeseen haettiin ratkaisua.

- Palaa ensin hankesuunnitelmaan ja siellä tunnistettuihin kehittämistarpeisiin.
- Pystyikö hanke vastaamaan esitettyyn kehittämistarpeeseen, ja miltä osin?
- Mihin hankesuunnitelman kokonaisuuteen pystyttiin erityisesti vastaamaan, voi tuoda esille konkreettisia esimerkkejä
- Onko toimintaympäristössä tapahtunut muutoksia, jotka ovat voineet vaikuttaa alkuperäiseen kehittämistarpeeseen?
- Analysoi, kuinka kehittämistarpeeseen on pystytty vastaamaan
- Jos on mahdollista keskustella hankkeen hakuprosessissa mukana olleiden henkilöiden kanssa, niin tässä voi analysoida myös lähtötilannetta
- Ilmenikö kehittämistyössä myös uusia kehittämisen tarpeita, joihin hankkeella on pystytty vastaamaan?
- Mihin kehittämistarpeisiin ei pystytty vastaamaan tai jäi vähäiseksi? Mistä tämä johtuu?
- Onko jotain selkeää kokonaisuutta, jota olisi tärkeää edelleen jatkokehittää, miten ja miksi?

Miten hankesuunnitelmassa esitetyt laadulliset tavoitteet toteutuivat?

Kuvaa hankkeen tavoitteet ja kerro erityisesti, miten tavoitteet toteutuivat. Kuvaa mahdolliset raportin täyttämiseen mennessä tunnistetut onnistumiset ja epäonnistumiset. Miten toteutus onnistui sisällöllisesti? Vertaa hankesuunnitelman kohtaan ”Mitkä ovat hankkeen tavoitteet?”

- Reflektoi ja analysoi rehellisesti peilaten hankesuunnitelmaan
- Voit kuvata työpaketeittain arvioiden jokaisen työpaketin sisällöt suhteessa suunnitelmassa asetettuihin laadullisiin tavoitteisiin ja siihen miten ne toteutuivat
- Nosta esille konkreettisia esimerkkejä ja havaintoja
- Onko jotain mikä yllätti? esimerkiksi toiminta, keino tai yhteistyön tapa, jolla onnistuttiin saavuttamaan tavoitteet
- Kuvaile, saavutettiinko tavoitteita, joita ei osattu ennakoida.
- Reflektoi ja analysoi, millaisia laadullisia tavoitteita saavutettiin kohderyhmän osalta, mm.
 - o Osallisuuden vahvistuminen

**Euroopan unionin
osarahoittama**

- o Hyvinvoinnin lisääntyminen
 - o työllistymisen edellytysten vahvistuminen
- Onko laadulliset tulokset tukeneet osallistujien työllistymisen edellytyksiä, ja jos on niin miten?
- Kuinka laadullisia tuloksia on kerätty ja millä aikavälillä?
- Voit myös huomioida sidosryhmäyhteistyön ja sen merkityksen laadullisiin tuloksiin

Minkä muutoksen hanke on tuonut hankesuunnitelmassa kuvattuun lähtötilaan?

Vertaa hankesuunnitelman kohtaan "Minkä tarpeen tai ongelman hanke ratkaisee?"

- voit verrata hankesuunnitelman lyhyen ja pitkäaikavälin odotettuja tuloksia, ja kuinka ne ovat toteutuneet hankkeen toteutuksessa
- Mitä muutoksia on saavutettu vrt. lähtötilanteeseen
- Onko syntynyt jotain yllättäviä ja odottamattomia muutoksia, jota ei ollut hankesuunnitelmassa?

Päästiinkö toteutuksessa suunnitelmassa esitettyihin määrällisiin tavoitteisiin (indikaattorilukemat)? Mistä mahdolliset erot johtuvat?

- Indikaattorilukemilla tarkoitetaan osallistujien tilanteissa syntyneitä muutoksia, mm.
 - o Työhaun aloittaminen
 - o Koulutuksen aloittaminen
 - o Työllistyminen
- Onko hankkeessa saavutettu hankesuunnitelmassa esitetty indikaattorit? Jos on niin mitkä toiminnot olivat erityisen tehokkaita ja jos ei saavutettu niin mistä se johtuu?
- Syntyikö toiminnassa jotain hankesuunnitelmaan verrattuna odottamattomia indikaattoreita, mm. enemmän työllistymisiä kuin odotettiin?
- Minkä kohderyhmän osalta indikaattorit erityisesti toteutuivat?
- Syntyikö hanketoiminnassa muita osallistujien työelämään liittyviä muutoksia, joita ei voi todentaa indikaattoritiedoin? Kuvaa näitä
- Jos indikaattorit eivät toteutuneet hankesuunnitelman mukaisesti, niin analysoi mistä tämä voi johtua

Mikäli hankkeessa oli sellaisia osallistujia, joita ei raportoitu indikaattoreina, kerro paljonko osallistujia oli ja mistä syystä tietoja ei voitu raportoida.

Kysymys koskee kohderyhmätyypin "On henkilöitä" hankkeita.

- Tässä hyvä tuoda haasteet, jos kohderyhmän kirjautumisissa on ollut haasteita.
- Onko hanketoimintaan osallistunut henkilöitä, joita ei ole voitu kirjata Eura-järjestelmään? Kuinka paljon näitä on ja miksi heitä ei pystytty kirjaamaan Eura-järjestelmään?
- Kerro tarvittaessa, kuinka osallistujien kirjautumista Euraan on pyritty tukemaan

Perustele, miksi asetetut määrälliset tavoitteet palvelivat hankkeen toteutusta arvioimallasi tavalla

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Juvenia

- Onko hankkeelle asetettu muita määrällisiä tavoitteita ja kuinka ne toteutuivat?
- Olivatko määrälliset tavoitteet realistisia ja tukivatko ne toimenpiteiden ja tulosten saavuttamista?
- Oliko hankeresurssi ja hankeaika riittävä suhteessa määrällisten tavoitteiden saavuttamiseen? vastasivatko määrälliset tavoitteet kohderyhmän tarpeita?
- Olivatko määrälliset tavoitteet realistisia?
- Tukivatko määrälliset tavoitteet hankkeen toteutusta, esim. ohjasivatko ne jollakin tapaa toimintaa?
- Millainen vaikutus määrällisillä tavoitteilla oli peilaten hankkeen sisältöön?

Miten hankesuunnitelmassa esitetty, yleisesti hyödynnettävät tulokset ja vaikutukset toteutuivat? Saavutettiinkö sellaisiakin tuloksia ja vaikutuksia, joita ei esitetty hankesuunnitelmassa?

- Mitä hankesuunnitelmassa esitettyjä yleisesti hyödynnettäviä tuloksia ja vaikutuksia syntyi? Näitä voivat olla mm. toimintamallit ja -tavat, erilaiset materiaalit, verkosto, oppaat, videot, uudenlainen yhteistyön tapa, koulutuskokonaisuudet...
- Millaisia muutoksia osallistujien työllistymisen edellytyksissä, hyvinvoinnissa ja osallisuudessa syntyi?
- Toteutettiinkö hankkeessa jotain toimintatapaa, jonka esim. sidosryhmä otti käyttöön?
- Jäikö joku hankkeessa kehitetty toimintatapa elämään hankkeen jälkeen?
- Mitä muita tuloksia hankkeessa syntyi?
- Jatkuuko joku uusi yhteistyö hankkeen jälkeen?
- Kuinka yhdistyksen toiminta kehittyi?

Miten hanke näkyi julkisuudessa? Miten hankkeesta tiedotettiin?

Erittele hankkeen toteuttamat tiedotustoimet ja niiden saama mediajulkisuus. Oliko niitä ja vastasivatko odotuksia? Muut kuin yritystukihankkeet: Miten viestintää hyödynnettiin hankkeen tulosten levittämiseen ja jatkuvuuden varmistamiseen.

- Hyödynnä hankkeen maksatusraporttien liitteeksi laadittuja viestintäliitteitä
- Kerro tässä hankkeen viestinnästä, esim. hankkeesta tuotetut esitteet, mainokset, lehti-ilmoitukset, nettisivut, sosiaalisen median kanavat, hankkeesta laadittu tiedotusjulistite, tapahtumista tehdyt mainokset, median tekemät uutiset, webinaarit, esittelytilaisuudet jne.
- Millaista hankkeen viestintä oli? Kuinka se tavoitti osallistujat ja sidosryhmät?
- Oliko media kiinnostunut hankkeen toiminnasta?

Toteutuiko hankkeen aikana ennakoituja tai muita riskejä ja miten niihin reagoitiin?

Kohtasitteko toteutuksellisia ongelmia hankkeessa? Olivatko ne enemmän sisällölliseen toteutustapaan liittyviä vai hallinnollisia? Olivatko ne ennakoitavissa vai olivatko ne yllättäviä? Miten reagoitte ja ratkaisitte tilanteen? Kerro mahdollisesta tilanteesta ja ratkaisusta.

- Hankesuunnitelmaan on kirjattu mahdollisia riskejä, toteutuiko näistä jotkut?

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Juvenia

- Toteutuiko muita riskejä, jotka vaikuttivat tai olisivat voineet vaikuttaa hankkeen toteutukseen? Kuinka hankkeen toiminnassa reagoitiin riskiin?

Missä hankkeen aineisto säilytetään tai arkistoidaan? Ilmoita myös yhteystiedot.

Ilmoita aineiston säilytykseen liittyvät tiedot kuten organisaatio, osoite ja yhteystiedot.

Hankkeessa tulee säilyttää mm. Allekirjoitetut työtuntilistat ja nimetyt ja allekirjoitetut työntekijäkuvaukset sekä viestinnän materiaalit, hankejulistet sekä hankkeessa kehitetyt tuotokset. Tarkempi lista säilytettävistä aineistoista löytyy hankepäätöksestä. Missä aineistoa säilytetään hankkeen päättymisen jälkeen, ja kuka niiden säilyttämisestä vastaa organisaatiossa?

Mihin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hanke toiminnallisesti tai muuten liittyy ja miten?

Kirjaa myös hankkeiden hakemusnumerot tai hankekoodit.

Kirjaa tähän KAKE-hankkeet, sekä muut hankkeet, joiden kanssa hankkeessa tehtiin yhteistyötä tai jotka toisella tapaa liittyivät toisiinsa. Hankekoodit löytyy Hanketietopalvelusta: <https://eura2021.fi/tiepa>

Horisontaaliset periaatteet

EU:n perusoikeusasiakirja, YK:n vammaisyleissopimus ja sukupuolten tasa-arvo

Miten EU:n perusoikeuskirjan mukaiset oikeudet toteutuivat hankkeessa? Arvioi hankkeen toteutuneet vaikutukset. Jokaisessa kohdassa on valittava yksi kolmesta vaihtoehdosta. Perustelut ovat pakollisia sukupuolten tasa-arvoa ja vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevissa kohdissa. Muissa kohdissa perustelut ovat valinnaisia.

Horisontaalisia periaatteita kirjatessa kannattaa tutustua hankesuunnitelmaan, sekä seurantaraportissa nostettuihin horisontaalisten periaatteiden toteutumiseen hankkeessa. Kuvaile toteutuneita horisontaalisia periaatteita käytännönläheisesti ja todenmukaisesti.

Miten sukupuolten tasa-arvo toteutui hankkeessa?

Selvästi myönteistä vaikutusta | Jonkin verran myönteistä vaikutusta | Ei myönteistä vaikutusta

Vammaisten henkilöiden sopeutuminen yhteiskuntaan, erityisesti saavutettavuus työvälineiden käytössä ja esteettömyys työtiloissa

Selvästi myönteistä vaikutusta | Jonkin verran myönteistä vaikutusta | Ei myönteistä vaikutusta

Turvalliset työolot

Selvästi myönteistä vaikutusta | Jonkin verran myönteistä vaikutusta | Ei myönteistä vaikutusta

Syrjintäkielto kaikelle syrjinnälle

Selvästi myönteistä vaikutusta | Jonkin verran myönteistä vaikutusta | Ei myönteistä vaikutusta

Euroopan unionin
osarahoittama

Henkilötietojen suoja

Selvästi myönteistä vaikutusta | Jonkin verran myönteistä vaikutusta | Ei myönteistä vaikutusta

Ympäristönsuojelu

Selvästi myönteistä vaikutusta | Jonkin verran myönteistä vaikutusta | Ei myönteistä vaikutusta

Kestävä kehitys

Miten hanke vaikutti kestävän kehityksen ulottuvuuksiin? Arvioi hankkeen toteutuneet vaikutukset. Jokaisessa kohdassa on valittava yksi kolmesta vaihtoehdosta. Perustelut ovat valinnaisia.

Kestävä kehitys: Ekologinen kestävyys

Luonnonvarojen käytön kestävyys

Selvästi myönteistä vaikutusta | Jonkin verran myönteistä vaikutusta | Ei myönteistä vaikutusta

Ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien vähentäminen

Selvästi myönteistä vaikutusta | Jonkin verran myönteistä vaikutusta | Ei myönteistä vaikutusta

Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus

Selvästi myönteistä vaikutusta | Jonkin verran myönteistä vaikutusta | Ei myönteistä vaikutusta

Pinta- ja pohjavedet, maaperä sekä ilma (ja kasvihuonekaasujen väheneminen)

Selvästi myönteistä vaikutusta | Jonkin verran myönteistä vaikutusta | Ei myönteistä vaikutusta

Natura 2000 -ohjelman kohteet

Selvästi myönteistä vaikutusta | Jonkin verran myönteistä vaikutusta | Ei myönteistä vaikutusta

Kestävä kehitys: Taloudellinen kestävyys

Materiaalit ja jätteet

Selvästi myönteistä vaikutusta | Jonkin verran myönteistä vaikutusta | Ei myönteistä vaikutusta

Uusiutuvien energialähteiden käyttö

Selvästi myönteistä vaikutusta | Jonkin verran myönteistä vaikutusta | Ei myönteistä vaikutusta

Paikallisen elinkeinorakenteen kestävä kehittäminen

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Juvenia

Selvästi myönteistä vaikutusta | Jonkin verran myönteistä vaikutusta | Ei myönteistä vaikutusta

Aineettomien tuotteiden ja palvelujen kehittäminen

Selvästi myönteistä vaikutusta | Jonkin verran myönteistä vaikutusta | Ei myönteistä vaikutusta

Liikkuminen ja logistiikka

Selvästi myönteistä vaikutusta | Jonkin verran myönteistä vaikutusta | Ei myönteistä vaikutusta

Kestävä kehitys: Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys sekä yhdenvertaisuus

Kulttuuriympäristö

Selvästi myönteistä vaikutusta | Jonkin verran myönteistä vaikutusta | Ei myönteistä vaikutusta

Ympäristöosaaminen

Selvästi myönteistä vaikutusta | Jonkin verran myönteistä vaikutusta | Ei myönteistä vaikutusta

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Juvenia